

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 21 mei 2015

MEDITATIE

Pinksteren

Bloed, vuur, rookdamp. Komen die woorden niet vreemd over? Sterker nog: Wat zijn dat voor zwaargeladen woorden op zo'n blij feest als Pinksteren is? Lijkt dat feest met zulke woorden niet haaks te staan op het Kerstfeest? Wees eerlijk: Wat moet je hier nou mee?

Met Kerstfeest klonk de boodschap van vrede en met Pinksteren klinkt de boodschap van bloed en van oorlog. In de 'stille, heilige nacht' zongen de engelen hun lied van vrede op aarde. Maar nu op deze drukke Pinksterdag schieten woorden door de lucht als 'bloed', 'vuur' en 'rookpilaren'. Wie had dat gedacht van Petrus. Moet hij niet tot de orde worden geroepen: "Man wat doe je? Hou op! Je ondergraaft met je woorden de boodschap van de engelen in Efratha's velden! Zo kan het

Maar dit is het wat gesproken is door den profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen...
...En het zal zijn, dat een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.

Handelingen 2:16-21

niet!" Weet u, zo kan het wel, zo móet het zelfs. Hoe dan? Wel, de grote bedoeling van de Heere met Zijn schepping is: Vrede op aarde. Maar de weg waarlangs de Heere door Zijn Heilige Geest die vrede tot stand brengt, is de weg van bloed, vuur en rookdamp. De weg van Gods Koninkrijk is de weg van vrede, maar die ligt in het strijdperk van dit leven. We kennen de trefwoorden in dit verband van de laatste jaren: Irak, Afghanistan, Darfur, Israël, Libië, Syrië en ga zo maar door. Wat is uw reactie en wat zeg jij: "Nog meer internetten, nog meer computerspeltjes, nog meer verstrooiing? Kom, morgen is er weer een dag?" Maar besef je dan nog niet, dat dit woord van Petrus één hartstochtelijke oproep tot bekering is? Hoort u niet hoe hij met al de liefde van Christus in het hart uitroept: "Laat u met God verzoenen?" Te midden van die zwaargeladen woorden van bloed en rookdamp en vuur luiden op Pinksteren de klokken van het Evangelie. "Dit is het!", zegt de apostel, "God stort van Zijn Geest uit op alle vlees". "Zo waarachtig als Ik leef", spreekt de Heere

re HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve". Hoort u niet het zware zuchten van de wereld die als in barensood is? Kent het beest uit de afgrond niet de weg van het terrorisme? En het beest drukt door! Maar de Heilige Geest laat Zich door het beest niet gezeggen. Hij betuigt ook nu nog: "Ik, Ik zal Jezus verheerlijken. Daartoe ben Ik gekomen. Daarvoor is het Pinksteren geworden". En terwijl de wereld in doodsnoed is, zegt Jezus tot Zijn dienaren: "Ga heen en roep het uit: Bloed! Ja, het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde. Preek het bloed van het Lam van God, dat de zonde der wereld wegneemt". In een wereld vol vuur en rook staat het kruis van Christus als de boom des levens. 't Is Pasen geweest: Het graf is open. 't Is Hemelvaart geweest: De poorten van het Vaderhuis staan open. 't Is Pinksteren geworden: Harten gaan open. Jongeren blijken er in het bijzonder bij betrokken te zijn. De Geest van Pinksteren komt op zonen en dochteren. Hij wil jullie wijs maken tot zaligheid. Hij wil je God leren kennen in Zijn algenoegzaamheid, Jezus in Zijn dierbaarheid en jezelf in je vloekwaardigheid. Wat er dan gebeurt? Dan ga je profeteren. Nee, dat is geen toekomst voorspellen, maar dat is goed van God spreken en slecht van jezelf. Je gaat schuld belijden en om genade roepen. Je buigt voor de hoogheilige God en je smeekt Hem om de vrede. Je gaat gezichten zien. Je oog wordt verlicht zodat je ziet de wonderen van Gods wet. Je krijgt oog voor Gods heerlijkheid en voor de rijkdom van Gods genade en ontferming in Christus Jezus. Is dat ook uw en jouw leven? Gaat uw hart uit naar de Heere en Zijn dienst? God openbaart de vastheid van Zijn Woord in het woordje 'zullen'. Het is niet: 'misschien'. Nee, God zegt: "Het is vast en zeker". Zeg het: "Heere, doe dan gelijk Gij gesproken hebt". En het zal zijn dat een ieder die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.

Lelystad,

ds. R. Kattenberg

Inhoud

- 1 Pinksteren
- 2 De uitstorting van de Heilige Geest
- 3 Ds. I. Kievit over Pinksteren
- 4 Dopen met de Heilige Geest en met vuur
- 5 De Heilige Geest en de zending
- 6 De Geest Gods nederdalen als een duif
- 6 Even maar...
- 7 Van de redactie
- 8 Luther over de Heilige Geest
- 9 De komst en het werk van de Trooster
- 10 Bukken onder het oordeel (2)
- 11 Beroep of roeping? (3)
- 12 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 14 Kerkdiensten

Het feit van Pinksteren

De uitstorting van de Heilige Geest

Wat lezen we vaak in het Oude Testament: Ik zál. Het zijn niet meer dan twee woorden. Maar wat ligt er veel troost en vastheid in! Want wat de Heere belooft, doet Hij ook. De Heere beloofde de Heilige Geest te zenden. En dat gebeurt nu ook, wanneer nu het Pinksterfeest vervuld wordt.

Lukas vraagt in de Handelingen der Apostelen aandacht voor de concrete geschiedenis waarbinnen het heilsfeit van Pinksteren plaats heeft. Het oudtestamentische Pinksterfeest krijgt nu zijn werkelijke vervulling, de tijd wordt vol gemaakt.

Het Griekse grondwoord dat de Bijbel gebruikt bij 'Pinksteren' wijst namelijk heen naar het getal 'vijftig'. Het Pinksterfeest was voor de Joden onder het Oude Testament het oogstfeest, wat maar één dag duurde. Het was de vijftigste dag, ter afsluiting van een periode die met het Pinksterfeest vervuld, vol gemaakt werd. In het oude Israël werd er gerekend vanaf de tweede dag van het oudtestamentische Paasfeest. Op dit Paasfeest offerde men de eerste aren van de nieuwe oogst. En vanaf deze tijd rekenden de Joden hun feest der weken, dat is de zeven weken of vijftig dagen. U kunt dat verder nagaan in Leviticus 23, Exodus 34 en Deuteronomium 16. In deze tussentijd van zeven weken of vijftig dagen werd de oogst binnengehaald.

Op de laatste dag van het oogstfeest, het Pinksterfeest, werden er onder meer twee beweegbroden geofferd. Daarmee werd de Heere gedankt voor de binnengehaalde oogst. En op de dag van de vervulling van het Pinksterfeest gaat Christus als Hogepriester eerstelingen van Zijn oogst binnenhalen en Zijn Vader voorstellen.

Op deze morgen is er een bijzondere samenkomst van een groep mensen. Via Lukas' woordkeus 'deze allen' zien we een verbinding met de verzen 13 en 14 van hoofdstuk 1. Lukas bedoelt dus met 'deze allen' in ieder geval de apostelen. Dat er meer mensen bij zijn geweest, valt niet uit te sluiten. De groep is er in ieder geval niet te

groot voor om samen te komen in - naar alle waarschijnlijkheid - één van de huizen in Jeruzalem vlakbij het tempelcomplex. In Lukas 24:53 schrijft Lukas dat de apostelen na de hemelvaart van de Heere Jezus vaak in de tempel kwamen, lovende en dankende God.

In Handelingen 1:12 en 13 ontmoeten ze elkaar in de opperzaal van een woning, eendrachtig volhardend in het bidden en smeken. Waarbij Lukas nadrukkelijk aangeeft dat de kring van 'deze allen' uitgebreid is met de vrouwen, en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broederen.

Zouden wij er ons bij thuis voelen? Herkennen wij in eigen leven deze trek van het geestelijke leven ná Hemelvaart en vóór Pinksteren: om de Heere te danken en te loven aan de ene kant, te bidden en te smeken aan de andere kant?

Dan gebeurt er iets heel bijzonders! Je voelt het niet, maar hóórt het wel: een geluid als van een geweldige gedreven wind! De Heilige Geest wordt uitgestort op deze Pinksterdag. De Heilige Geest doet Zijn intocht in het lichaam van Christus, Zijn gemeente. De nieuwe en zoveel rijkere bedeling van het werk van de Heilige Geest is begonnen. En ten opzichte van de apostelen wordt de belofte van Handelingen 1:8 vervuld.

Het eerste begeleidende teken daarbij is: het bulderende en loeiende geluid

als van een orkaanwind. Terwijl het buiten niet waait. Het is er het teken van: wanneer de wind van de Heilige Geest gaat waaien, bepalen wij de richting niet en zullen wij die ook niet kunnen tegenhouden. 'De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat; alzo is een iegelijk die uit den Geest geboren is' (Joh. 3:8). U ook al?

Daarna is er nog een bijzonder teken. Want dan worden er verdeelde tongen als van vuur op hen gezien. Het is dus geen echt vuur, maar het zijn tongen als van vuur. Het is er het teken van: waar de Heilige Geest gaat werken gaat, daar gaat het vuur van de Heilige Geest onze harten verwarmen. En krijgen we te maken met het vuur van de heiligheid van God. De HEERE waarschuwde Mozes in Exodus 3 om tegenover deze gloed van de heiligheid van God de schoenen van de voeten te doen. De plaats waarop hij stond, was immers heilig land. Begrijpen we dat met ons hart?

Dan zien we het laatste teken van de uitstorting van de Heilige Geest. We lezen in vers 4 het derde teken in het spreekwonder. De apostelen, 'deze Galileërs' (vers 7), spreken in talen die de Geest hen geeft uit te spreken. En iedereen hoort in de eigen taal van Gods grote werken (vers 11).

Deze verkondiging is vanuit Jeruzalem via Samaría uiteindelijk ook bij ons gekomen. Draagt die verkondiging al vrucht? Laat het in deze dagen ons gebed zijn: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten!' Totdat ook in ons leven het Pinksterfeest vervuld is!

Terneuzen,

ds. R.A.M. Visser

Gelijk een geweldig gedreven wind.

Ds. I. Kievit over Pinksteren

'Doch over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden.'

Zacharia 12:10a

Het is Pinksteren, de vijftigste dag na Pasen. Herdacht het volk van Israël met Pasen de uittocht uit Egypte, met Pinksteren herdacht men de wetgeving op de Sinaï. Aan beide feesten was ook het natuurgebeuren verbonden. Met Pasen werden aan de Heere de eerstelingen van de gerstenoogst gebracht en vijftig dagen later de fijne meelbloem van de tarwe die dan in de schuren was verzameld.

Zo was Pinksteren voor Israël ook het feest van de voltooide oogst. Het was nu ook vijftig dagen na Pasen dat op het Joodse Pinksterfeest de Heilige Geest is uitgestort naar de belofte van de Heere. Deze uitstorting kon pas geschieden nadat Jezus verheerlijkt was in de Hemelvaart en Zijn zitting ter rechterhand van God.

Het uitgangspunt van de weldaad van Pinksteren is een Goddelijke daad. *Ik zal uitstorten...* ach, als dat ook niet zo was, dan was er geen hoop voor enig Adamskind, want wij liggen midden in de dood. Wij zijn afkerig van hart en weigeren ons te bekeren.

Ik zal... Aan dit machtswoord van de genade is geen ontkomen. Hardheid van ons hart, afkerigheid van de weg van de genade, kan Gods daad niet verhinderen, maar juist haar Goddelijk karakter ten toon spreiden.

Afkerigheid van God en Christus is een bitter kwaad, het zal ons de eeuwige dood baren, want de zonde is zwanger van het oordeel. En dat bitter kwaad vinden we niet slechts in de wereld maar ook in de kerk, want velen zijn ongelovig van

hart. Wij brengen Christus aan het kruis en roepen: weg met Deze. Wie het zo niet leerde, kent zijn hart niet, evenmin kent hij het Evangelie niet. Nee, het is niet zo mooi met ons gesteld van nature.

Ik zal... Bewogen door vrijmachtige liefde en onkreukbare trouw houdt de Heere woord. *Ik zal...* borg staan voor de zaligheid van Mijn volk.

'Ik zal uitstorten de Geest der genade en der gebeden'. Dit uitstorten spreekt van overvloed. Niet slechts Zijn gave maar de Geest Zelf wordt uitgestort. Deze tekst spreekt vooral over de machtige werkingen van de uitgestorte Geest in de Pinkstergemeente. Wij zien de werkingen van de drie Personen tot het ene doel om Zichzelf te verheerlijken en zondaren te zaligen.

De Geest werkt in gemeenschap met de Vader en de Zoon. Pinksteren stelt ons voor de heerlijkheid van het drievuldig Wezen van God. Wanneer de Geest als trekking van de Vader onze ziel verbrijzelt, wordt daarin de Vader verheerlijkt en de Zoon grootgemaakt, want dit is de weg die voert tot Hem, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. De Geest wordt door de Heere Zelf geheten: de Geest der genade en der gebeden.

Wat wil dat nu zeggen? Wat is de verhouding tussen de genade, en het gebed en de Geest? De Geest geeft getuigenis van de genade. Hij is van de genade de Werkmeester én Hij doet deze genade genieten. Zo werkt de Geest ook het gebed.

Natuurlijk kan die werking des Geestes een onderscheiden karakter dragen. De Geest verkondigt de Goddelijke genade. Genade dat is: gunst tegen verdienste.

Laat dat verschil in bediening toegelicht mogen worden met hetgeen er gebeurde op de Pinksterdag. De discipelen en de discipelinnen wa-

ren eendrachtig bijeen. De Geest getuigde dus van de genade van de Hemelvaart in hun zielen, de Geest wekte het geloof op dat het hun nut was dat Jezus was heengegaan tot de Vader. Zij ervoeren genade door de Geest en kenden de genade. Zij maakten de genade van God in Christus groot, want zij waren lovende en dankende God.

Het moet ons duidelijk zijn dat Pinksteren een bediening van de Geest brengt, die rijker is door de inwoning in het hart en niet slechts het bijhen zijn.

De Geest der genade was tegelijk de Geest der gebeden. Want óók de lofzegging behoorde tot hun gebeden. Deze allen waren volhardende in het bidden en smeken. Rijke genade werd aan hun zielen verheerlijkt. Daarom was ook gebed en dankzegging overvloedig.

Nu wordt die Geest uitgestort. Het wordt Pinksteren. De Geest was *bij hen*, zei Jezus, maar zou *in hen* zijn. Het moet ons dan ook duidelijk zijn dat Pinksteren een bediening van de Geest brengt, die rijker is door de *inwoning* in het hart en niet slechts het bijhen zijn. De betrekking wordt inniger, de Geest komt in nauwer betrekking tot het hart en dat niet alleen, maar opent ook dieper de schatkamers van de Goddelijke genade.

Deze Geest der genade en der gebeden is *uitgestort*. Zo werden zij vervuld met de Heilige Geest. Deze Geest verricht in de harten Zijn werk, inwonend nu als de Trooster Die eeuwig bij hen blijft en in hen is. Kent u nu dat leven?

Dopen met de Heilige Geest en met vuur

Johannes de Doper vergelijkt in Matth. 3: 13-17 zijn doop met de doop van Christus. Van zijn doop had hij gezegd: Ik doop u wel met water tot bekering. We moeten dit natuurlijk niet zo verstaan dat de doop van Johannes tot bekering leidde. Immers, de doop is niet het voertuig van de genade. Maar we moeten dit zo verstaan dat Johannes degenen die tot bekering waren gekomen met water doopte.

In het leven van die mensen die Johannes doopte, was een totale vernieuwing des harten gekomen. Daarom doopte Johannes hen. Voorwaar, een groot wonder wanneer dat in ons leven mag plaatsvinden. Het is vrucht van het welbehagen des Vaders en van de arbeid van Christus, wanneer de Heilige Geest het hart van een mens gaat bewerken tot zaligheid. Maar nu gaat hij zijn doop vergelijken met de doop van Christus en dan zegt hij daarvan: 'Die zal u met de Heiligen Geest en met vuur dopen'. Het is dus wel duidelijk dat de doop van Christus van een veel diepere betekenis is. Want wanneer Johannes zichzelf vergelijkt met Christus, dan zegt hij dat

hij niet waardig was de schoenen van Christus Hem na te dragen. Johannes acht zich dus niet waardig het allerminste slavenwerk te doen. Daar bedoelt hij natuurlijk mee dat zijn werk niet in de schaduw kan staan bij het werk van Christus. Christus zou dopen met de Heiligen Geest en met vuur.

Het woordje 'dopen' betekent hier zoveel als indompelen, in onder doen gaan. Dus in een overvloedige mate deelgenoot van maken. Waarvan? Wel, van de Heilige Geest. We mogen daaronder verstaan: De Persoon van de Heilige Geest, maar ook de gaven van de Heilige Geest. Het was tot nu toe geweest: De Geest der dienstbaarheid tot vreze, maar dan zou het worden: De Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen 'Abba, Vader'.

Maar ook de gaven van de Heilige Geest zouden in rijke mate mogen worden ervaren. De apostel zegt daarvan in Galaten 5:22: 'Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid'.

Maar Johannes zegt ook dat Christus

zou dopen met vuur. De kanttkenaar wijst hierbij met name op de zuiverende werkingen van Gods Geest in het hart van de Kerk, zoals vuur de metalen zuivert van alle schuim en onreinheden. Zoals de apostel zegt in Hebrëen 9:14: 'Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelfen Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen!' Dan is het alléén de Geest van Christus Die maakt dat de Kerk Zijn voetstappen mag leren drukken.

In het leven van die mensen die Johannes doopte, was een totale vernieuwing des harten gekomen. Daarom doopte Johannes hen.

Toch geloven we dat het dopen met vuur ook de betekenis heeft dat de Kerk hier in dit leven velerlei verdrukkingen en beproevingen moet ervaren. Maar daarvan geldt: 'Zalig is de man die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft den genen die Hem liefhebben'.

Ermelo,

ds. P. Melis

Jezus werd gedoopt in de Jordaan. '...en hij zag de Geest Gods nederdalen.'

De Heilige Geest en de zending

Opdracht en belofte

Op de Via Appia eindigde Paulus zijn zendingsreizen

Waar hebben de apostelen de moed vandaan gehaald om de heidenwereld in te gaan? Het Handelingenboek geeft daarop een antwoord. Zij ontvingen de moed en de kracht van de Heilige Geest. Dit was het wat Christus hen in het bijzonder beloofde bij Zijn hemelvaart: “Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judéa en Samaría, en tot aan het uiterste der aarde.” (Hand. 1:8).

Pinksterdag

Daarom moesten de discipelen eerst wachten in Jeruzalem, totdat zij met de Heilige Geest waren aangedaan uit de hoogte (Luk. 24:49). De Heilige Geest zou voor de oogst zorgen. “Romeinen, beiden Joden en Jodengenoten, Kretenzen en Arabieren, wij horen in onze talen de grote werken Gods spreken.” (Hand. 2:10-11). De Heilige Geest opende deuren en baande wegen naar de wildste volkeren. Paulus predikte tot in Rome het Evangelie, onverhinderd.

Verzet

De apostelen en hun medewerkers ontmoetten bij het zendingswerk tegenwerking en vervolging. Dit gold de

apostel Paulus in het bijzonder. Maar hij ging moedig voort, nacht en dag werkende. Wat was het geheim van zijn moed? De Heere Zelf had hem afgezonderd om voor vele volkeren en koningen te getuigen van Zijn Naam. Bij Paulus zelf was er opzien en vrees: “En ik was bij ulieden in zwakheid, en in vreeze, en in vele beving.” Maar door de kracht van de Heilige Geest mocht hij uitgaan: “Want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest.” (1 Thess. 1:5)

Reformatie

De Reformatie in de 16e eeuw wordt wel de tweede Pinkstertijd genoemd. Europa lag opnieuw verzonken in bijgeloof en ongelooft. Het licht van het Woord werd op de kandelaar geplaatst. Luthers 95 stellingen gingen als een vuur door Europa. Het Genève van Calvijn werd een middelpunt van onderwijs in de Schrift. Vanuit deze stad werden vele dienaren van Gods Woord uitgezonden naar de landen van Europa. Ook zond Calvijn predikers uit naar de Indianen in Brazilië. Het vuur doofde niet. Ook de Nadere Reformatie van de 17e eeuw kenmerkte zich door het verlangen naar verbreiding van het Evangelie. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de vele vertalingen van de

Heidelbergse Catechismus voor vele landen in Europa, de joodse taal, maar ook ver buiten Europa, zoals in Malakka, Java, Senegal, Tamil, China en Japan.

Voetius

Gisbertus Voetius heeft als een der eerste gereformeerde theologen over Bijbelse zending nagedacht. Zijn geschrift “Over de planting der kerken” is helemaal doortrokken van de gedachte dat de zending een werk van God is en niet van mensen. Zending heeft zijn oorsprong in het eeuwig raadsbesluit. Is in de Schrift verwoord in de oudtestamentische beloften en het zendingsbevel. Het gaat in de zending om de bekering van zondaren door het werk van de Heilige Geest. Het grote doel van het zendingswerk is de eer van Gods Naam (Gloria Dei). Zo luidt in korte trekken de gereformeerde zendingstheologie van Voetius. Hij heeft op orde gesteld wat wij in het Nieuwe Testament over de zendingsopdracht kunnen lezen.

Zending in de 21e eeuw

Moderne zendingsgenootschappen hebben de neiging een materiële voetafdruk achter te laten op het zendingveld. Een schooltje, een waterput, een ziekenhuis en noem maar op. Op zich goede zaken, maar zending is geen ontwikkelingswerk. We missen in deze visie de prediking van Gods Woord en het werk van de Heilige Geest. Ook in onze tijd moet het in ons zendingswerk gaan om het behoud van zondaren. Zendelingen moeten, net als in de eerste eeuw, door God geroepen zijn. “De Heilige Geest zeide: Zondert Mij af beiden Barnabas en Saulus tot het werk, waartoe Ik hen geroepen heb.” (Hand. 13:2) Alleen zo is er verwachting om, op Gods tijd, te verhalen de grote dingen die Hij gedaan heeft.

De Pinksteroogst

Pinksteren is in het Oude Testament het oogstfeest van de eerste korenhalmen. Met het Loofhuttenfeest worden de laatste schoven binnengehaald. Wij leven zogezegd in de tussentijd. De Heere is door Zijn Heilige Geest de oogst aan het binnenhalen. Halm voor halm, aar voor aar. Het moge gewicht op onze harten leggen, voor onszelf en de einden der aarde, met de bede:

*Och, dat men op deez' eerstelingen
Een rijken oogst van voorspoed zag.*

Gouda,

G. Clements

De Geest Gods nederdalen als een duif

De doop van Christus (Matth. 3: 13-17) laat ons zien dat Hij moet óndergaan. Gods gerechtigheid eiste dat de schuld betaald zou worden. Zijn doop tekent dat Hij eenmaal moet lijden en sterven om de schuld van Zijn Kerk te betalen. En wanneer Hij mag opkomen uit het water tekent dat ons dat Hij de dood heeft ver-slonden tot overwinning.

O wonder! De doop van Christus tekent het volkomen werk van de Borg en Zaligmaker. Maar hoe zal de Kerk daar nu deel aan krijgen? Na Zijn opstanding uit de doden gaat Hij Zelf Zijn volk in banden leren als Profeet aangaande Zijn priesterlijke bedie-

ning. Hij zal Zichzelf als het alge-noegzaam Offer gaan verklaren aan de harten van Zijn kinderen, die met vrez en beven achter gesloten deuren zitten.

Zo wordt de Middelaar van verwer-ving hen tot een Middelaar van toe-

passing. Daarna moet Hij tot heerlijkheid ingaan. Met Hemelvaartsdag zijn de hemelen opengegaan en mocht Hij thuishkomen omdat Hij aan alle gerechtigheid genoegdoening had gegeven. Tegelijk blijft Hij met Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest bij hen al de dagen tot aan de volein-ding der wereld. Daartoe zal Hij in het bijzonder Zijn Geest zenden. Die zal het uit het Zijne nemen en Zijn Kerk verkondigen.

Dit wordt ook gezien bij de doop van de Heere Jezus. Na Zijn ondergaan en opkomen uit het water worden de he-melen geopend. Daarvoor was de he-mel gesloten. Nooit zou de mens daar meer binnen kunnen gaan, maar nu is Christus met Zijn volbrachte werk ten hemel gevaren en moeten de cherubim, met hun vurige zwaarden wijken. En vanuit de hemel daalt de Geest Gods op Hem neer.

Enerzijds heeft die Geest Gods Chris-tus bekwaam gemaakt, dat wil zeg-gen: in staat gesteld, om Zijn ambts-werk als Profeet, Priester en Koning

Even maar...

Het kleed van Sem

Best triest eigenlijk. Een kind van God, dat zo veel heeft meege-maakt door de zondvloed heen; een knecht des Heeren die van zo grote betekenis is geweest in Gods beleid. In zijn jonge jaren - voor de zondvloed dus - een voorbeeld in handel en wandel voor zijn hele omgeving, nietwaar? We hebben het over de prediker der gerech-tigheid, Noach. En dan zich zo misgaan, te veel drinken en ver-volgens in de roes zich ongemerkt van zijn kleren ontdoen. Werke-lijk schaamteloos! Daarvoor hoeft geen woord van verontschuldiging gesproken te worden. Alleen geldt de waarschuwing voor ons ieder persoonlijk: Wie meent te staan, zie toe dat hij niet ook niet valle... (1 Kor. 10:11).

Daar ligt een naakte vader, die

zichzelf te schande maakt. Ook de naam en zaak des Heeren wordt er smaatheid door aangedaan.

En de reactie daarop? Hij heeft, zoals u weet, drie jongens, Sem, Cham en Jafeth. De middelste ont-dekt deze schaamteloze vertoning als eerste. Eigenlijk heeft hij er een vermaak in. Hij vertelt het met ge-noegen aan zijn broers. Het tegen-deel van wat het vijfde gebod eist komt in zijn houding openbaar: respekt-loos.

De beide broers reageren gelukkig heel anders. We lezen niet dat ze wat terug zeggen tegen hun broer. Maar hun hart komt in hun stille daden openbaar. Het doet ze zo'n pijn. Want dit blijft tóch hun va-der en de eer van zijn God weegt ze zwaar op het hart. Ze voelen het verkeerde en het Godonterende. Want dit kan echt niet; dit mag

niet! Maar hoe daarmee om te gaan?

Zie toch hoe die beiden daar in stilte en uiterst zorgvuldig bezig zijn: 'Toen namen Sem en Jafeth een kleed en zij legden het op hun bei-der schouders, en gingen achter-waarts en bedekten de naaktheid huns vaders; en hun aangezichten waren achterwaarts gekeerd, zo-dat zij de naaktheid huns vaders niet zagen' (Gen. 9:23).

Deze (kinder)liefde weet heel goed dat kwaad kwaad is, maar 'bedekt alle dingen' (1 Kor. 13:7a). Hoe an-deren dit ook mogen uitleggen, zij voelen het als hun dure plicht hier zo mee om te gaan. Een houding waarover de Heere later Zijn gunst doet blijken.

Wanneer we achter de geschiede-nis staan, is het gemakkelijk om te oordelen. Zeker wanneer dit ge-

De doop van Christus tekent het volkomen werk van de Borg en Zaligmaker.

te kunnen doen. Anderzijds is het een tekening hoe Hij na Zijn volbrachte werk de Trooster zal zenden, Die het uit het Zijne nemen zal en Zijn Kerk zal verkondigen.

De Duif is als het ware een belichaming van Gods Geest. Zo is Deze Duif een zichtbare tekening van Hem Die uit de geopende hemel na het volkomen werk van Christus zal nederdalen en het Christus werk zal verklaren en openbaren. Deze Geest is noodzakelijk om Christus te kunnen leren kennen. Duidelijk tekent ook deze plaats de noodzaak van Pinksteren.

H.I. Ambacht, ds. M. Joesse

beuren 'wetenschappelijk' geanalyseerd gaat worden. De gedragswetenschappen zullen de gezonde openheid van Cham en de freudianaanse frustratie van zijn broers benadrukken. De rechtswetenschappen zullen krachtens de universele verklaring van de rechten van de mens vaststellen dat elk individu de vrijheid heeft hiermee om te gaan zoals hij dat zelf wenst. De geschiedwetenschappen zullen vragen of het geen tijd wordt dat de nakomelingen van Sem schuld belijden. Jafeth moet ook maar meedoen. Publiekelijk schuld belijden, omdat dit naar onze huidige maatstaven toch niet kan. Want het bedekkende kleed van Sem past in onze tijd niet (meer)?

v. A.

Van de redactie

Het is het streven van de redactie – daarin broederlijk bijgestaan door het deputaatschap voor De Saambinder – om wekelijks een samenbindende factor te zijn in het geheel van ons kerkelijk leven. Samenbinden voor jong en oud zoals we ons aan de plaatselijke gemeenten verbonden weten. Samenbinden als plaatselijke gemeente aan het geheel der gemeenten.

Met alle ambtelijke en niet-ambtelijke activiteiten die daar plaatsvinden: zoals kerkelijke vergaderingen en deputaatschappen/ commissies namens deze. Dit samenbinden ziet allereerst op de - innerlijke en wezenlijke - band aan de Schrift en onze belijdenis. Dus aan de schriftuurlijk-bevindelijke waarheid die ons door onze voorgelachten is overgeleverd. Die is ons als redactie hartelijk lief; daarbij willen we zo zielsinnig blijven in een tijd van verwatering en verwarring.

Het verwezenlijken van deze doelstelling vraagt inzet en tijd. Dit vraagt van de redactieleden eigenlijk steeds meer werk. Dan doen ze met liefde, maar wel bij hun gewone dagelijkse bezigheden. Daarom heeft het deputaatschap, dat de belangen van ons kerkelijk blad behartigt, op voorstel van de redactie een redacteur erbij benoemd. In de per-

soon van onze broeder **ds. B. Labee** uit Veenendaal. Het is tot grote blijdschap dat hij - ondanks zijn grote gemeente Veenendaal – toch bereid is zijn schouders mede onder de werkzaamheden van ons weekblad te zetten. Samen dus met ds. Neele, redactiesecretaris de heer Verhage en de hoofdredacteur hebben we alle vertrouwen in een broederlijke en vruchtbare samenwerking. Onder de onmisbare zegen van de Heere. Onderling zullen we de taken verdelen. Daar zult u nog wel meer over horen.

Los van deze benoeming, maar wel direct samenhangend met onze zojuist verwoorde samenbindende doelstelling ook nog het volgende: we willen als redactie wekelijks iets aanbieden, waardoor jong en oud worden aangesproken. Dat vraagt (meer!) aandacht voor de **vormgeving** van ons blad. Een bescheiden verandering van de uiterlijke presentatie van ons blad ligt daarom in het voornemen. Als oudere bent u daar waarschijnlijk minder gevoelig voor en hoeft zo iets voor u niet. Maar anderen - zeker onze jongere gezinnen - daarentegen wel. We willen De Saambinder toch zo graag in elk gezin! Zonder ook maar iets af te doen aan de inhoud willen we de vormgeving niet vergeten. Dus dezelfde lengte van de artikelen, bekende rubrieken, en toch proberen we de betrokkenheid van jong en oud bij ons blad te vergroten. De technische mogelijkheden daartoe worden ons door onze gewaardeerde drukker Arjan Verloop en zijn medewerkers, met name Cees Deelen, aangereikt. Zij denken en werken bijzonder constructief hierbij met ons mee. In goede samenwerking met het deputaatschap en de redactie zijn we tot een aantrekkelijk en stijlvol concept gekomen dat per 4 juni verschijnt. Volgende week willen we u een pagina met wat meer informatie als voorproefje tonen. Nog even geduld dus. We hopen op een goed onthaal.

v. A.

Luther over de Heilige Geest

Lezend in het werk van Luther valt op dat hij, naast zijn Christologisch spreken, ook de nadruk legt op de noodzaak van het werk van de Heilige Geest. Niemand kan een waar Christen zijn, zo onderstreept hij meermalen, dan wanneer hij of zij onderwezen is door de Heilige Geest. Als hij één van de Zaligsprekingen overdenkt, schrijft hij erbij: 'Dit stuk en alle andere die volgen zijn alleen vruchten van het geloof, welke de Heilige Geest Zelf in het hart werken moet'.

Als Luther schrijft over hen die de aanneming tot kinderen verkregen hebben (Gal. 4) en die begeren te doen wat God behaagt, zegt hij: 'Dat zijn de ware kinderen! Dat kan de natuur niet, maar Christus maakt zulke mensen door Zijn genade en Zijn Heilige Geest'. En als hij schrijft over de vruchten van de Geest (Gal. 5), merkt hij op: 'Deze vruchten kan niemand opmerken of erkennen dan de Geest; daarom zal het oordeel over geestelijke dingen niet in het uitwendige gegrond zijn, maar inwendig, in de harten. Wel kent men iemand aan de vruchten, maar alleen in de Geest'.

En als het gaat over de vleeselijke begeerlijkheden die krijg voeren tegen de ziel (1 Petr. 2:11), schrijft hij: 'Daarom moet de Geest er dagelijks voor zorgen het vlees te temmen en te onderdrukken, ja moet onophoudelijk daartegen strijden en op het vlees acht geven, dat dit het geloof niet verdringt'.

Niemand kan zelfs geloven aan en bidden om vergeving, zegt hij, dan de Christen: 'want geloven en bidden om de vergeving der zonden, dat is het werk van de Heilige Geest'. Om de eenvoudige reden dat de natuurlijke mens niet begrijpt de dingen die des Geestes Gods zijn. 'De Geest geeft het u, dat u het niet alleen hoort en ziet, maar ook met het hart erkent en gelooft'.

Toch benadrukt Luther vooral dat de Heilige Geest beloofd en gekomen is als *Trooster*. Daarover schrijft hij schone dingen in zijn uitleg van Johannes 14:16. 'Let erop hoe vriendelijk en

troostvol de Heere Jezus hier spreekt voor alle arme bedroefde harten en vreesachtige en zwakke gewetens, en ons toont dat wij de Heilige Geest zullen erkennen, niet als een Geest van toorn en van verschrikking, maar als een Geest der genade en der vertroosting, en dat alzo de Godheid niets dan troost aanbiedt. De *Vader* wil troosten, want Hij geeft de Heilige Geest; de *Zoon* troost, want Hij bidt daarom; de *Heilige Geest* zal Zelf de Trooster zijn'.

Niemand kan een waar Christen zijn, zo onderstreept hij meermalen, dan wanneer hij of zij onderwezen is door de Heilige Geest.

Hij voert daarvoor ook redenen aan: 'Waarom dat? Wel daarom, wil Hij zeggen, u hebt reeds beulen en cippiers genoeg, die u vrees aanjagen en u kwellen, en juist omdat u in Mij gelooft, van Mij predikt en Mij belijdt. De *duivel* zal u geen rust laten met zijn verschrikkingen en plagen; de *wereld* zal er ook bijkomen en u vermoorden of uit het land jagen, zodat u duivels genoeg zult hebben, ook zonder alle duivels en helse pijnigers; bovendien uw *eigen hart en geweten*, dat daar jammert: o weel! Ik ben een arm zondaar en heb niet geleefd en gedaan gelijk een Christen leven en doen moest. De zodanigen wil Ik u niet geven noch om deze voor u bidden, maar wel dat u gegeven wordt een eeuwige *Trooster*, namelijk de *Heilige Geest* Zelf, Die u in al uw treuren, angst en nood kan sterken en uithelpen, zodat u deze dingen te boven komt en daarvan verlost wordt'. Luther erkent ook dat het bij de ware gelovigen vaak aan deze wetenschap ontbreekt: 'Zalig hij die dit weten kan. Maar daaraan ontbreekt het nog. Want de duivel is nog te machtig bij ons, de wereld te sterk, en wij, wij zien zoveel hinderpalen en ergernissen voor ogen, dat wij dit vergeten en

niet kunnen vatten dat God ons deze vertroosting in het hart geeft. Want wij gevoelen slechts wat ons pijn doet. En dat is zo sterk, dat neemt de mens zo geheel in, dat hij aan deze woorden niet kan denken. Daarom wordt het een *kunst* voor de Christenen genoemd, die zij zullen leren, alzo alle verschrikking en droefheid te boven te komen, alle angst en wee, en te zeggen gelijk de profeet: 'Wat buigt gij u neder, o mijn ziel! En wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God!' Want dat de Vader deze Trooster zendt en Christus daarom bidt, dat zal Hij wel niet in toorn doen, maar dat moet uit louter Vaderlijke en hartelijke liefde voortkomen. Daarom zal een Christen hier vlijtig leren zich deze titel of naam van de Heilige Geest recht ten nutte te maken, dat Hij een Trooster is en dat wij de bedroefden en vreesachtigen zijn die Hij troosten moet'. Het klinkt als een juichtoon uit de mond van de reformator: 'Want mijn Heere Christus is toch mijn vijand niet, noch de Vader, noch de Heilige Geest, daar zij allen tegelijk bewerkten dat ik troost geniet, die de Vader zendt, om welke de Zoon bidt, die de Heilige Geest Zelf brengt'.

Dordrecht,

A. Jobse

De komst en het werk van de Trooster

Vraag maar veel of die Geest ook u en jullie leren wil wie u bent, maar ook Wie Christus wil zijn voor een verloren mensenkind.

De Zaligmaker zal van Zijn Kerk heengaan naar het huis van Zijn Vader. Zal Hij ze nu alleen laten, als schapen temidden van de wolven? Nee, Hij zal ze geen wezen laten. De Trooster, de hemelse Advocaat is hun beloofd (Joh. 14:16).

Die Trooster, de Heilige Geest, hebben ze biddend verwacht. Toen de tijd vervuld was, is Hij gekomen. Het werd Pinksteren. Ook in Johannes 16 wordt de belofte van de komst van de Trooster gegeven. Christus heeft Zijn discipelen voorzeggd dat de wereld hen haten en vervolgen zal en ook dat Hij van hen zal heengaan. Geen wonder dat er droefheid in hun hart is. Alleen gelaten in een vijandige wereld. Maar de Heere Jezus belooft hun de Trooster, Zijn Zaakwaarnemer. Die zal de tegenspraak van de vijanden doen verstommen en bewijzen dat Hij de ware Messias, de Christus is. Hij, de Rechtvaardige Die voor onrechtvaardigen geleden heeft. Die macht heeft als Rechter de onrechtvaardigen te oordelen. Hij Die de duivel zijn macht ontnemen zal.

Hartelijk buigen

Heeft die Geest u al overtuigd? Niet alleen dat uitwendig de tegenspraak verstomde en u de waarheid van Zijn Middelaarsmacht en -bevoegdheid erkennen moest, want dat kan alleen uitwendig zijn en een algemene

overtuiging. Maar heeft Hij u inwendig overtuigd door de kracht van Zijn bediening?

U wilde niet dat Hij Koning over u zijn zou. U probeerde uw eigengerechtigheid op te richten en zo aan het oordeel te ontkomen, maar als die Geest zaligmakend overtuigt, is er geen ontkomen meer aan. U wordt zondaar voor God. De schuldbrief wordt u thuisgebracht. Uw gerechtigheden worden een wegwerpelijk kleeft. Gods rechtvaardig oordeel wordt aanvaard. Een hartelijk buigen onder God is u dan niet vreemd.

Als een verloren zondaar wordt u op Zijn tijd gebracht tot de kennis van deze dierbare Christus. Hij, de Rechtvaardige, voor de onrechtvaardigen. Er is ontkoming aan het rechtvaardig oordeel door Hem Die de straf die de vrede aanbrengt, gedragen heeft. Wat wordt Hij dan dierbaar.

Op de leerschool

In die waarheid van dat volkomen Middelaarswerk zal de Geest hen, naar de belofte van Christus, leiden (vers 13). Op de leerschool van vrije genade zullen ze steeds meer leren: Niets uit ons, maar alles uit Hem, zo alleen gaat de Kerk naar Jeruzalem. Dat wordt beleving door het werk van Gods Geest.

Die zal Christus verheerlijken (vers 14). Dat is Zijn heerlijk werk. Daarom overtuigt Hij van zonde. Daarom

breekt Hij onze eigengerechtigheid af, en doet Hij als een verlorene aan Gods voeten komen en het oordeel aanvaarden. Daarom laat Hij het licht vallen op de gezegende Zaligmaker en maakt hun bekend Wie de Weg, de Waarheid en het Leven is.

'Die zal Mij verheerlijken', zodat Christus steeds noodzakelijker, maar dan ook dierbaarder en gepaster wordt. Dat gaat wel gepaard met een stervend leven. Dat betekent wel: minder worden in uzelf, achteruit gaan in uw waarneming, in uzelf zo teleurgesteld zijn, maar ook steeds meer: Christus alleen, Die zaligen kan, wil en zal.

Hij, die grote Profeet, Die dwaze leerlingen niet wegstuurt, maar ze onderwijst in hetgeen voor de wijzen en verstandigen verborgen is, maar de kinderkens wordt geopenbaard. Hij is die enige Hogepriester, Die met Zijn bloed, Zijn dierbaar offer, hen gekocht en verzoening met God aangebracht heeft.

Voorbidder

Hij is ook de grote Voorbidder aan de rechterhand van de Vader, Die bidt voor een soms zo biddeloos volk. Hij zegent hen met geestelijke en eeuwige zegeningen uit Zijn Verbond. Zegeningen die verworven zijn door zo'n dure prijs. Hij is ook die eeuwige Koning, Die hen verlost, bewaart, beschermt en regeert. Meer dan Salomo is hier.

Het is de Heilige Geest Die hun leert zingen: 'Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven, gaat al het schoon der mensen ver te boven.' Ja, het is niet uit te spreken wat een arme en ontledigde zondaar in deze rijke Borg en Zaligmaker vinden mag. Hij wordt alles voor hen die niet anders kunnen aanbrengen dan zonde en schuld.

Wat is die armmakende bediening van Gods Geest toch nodig om te leren sterven aan alles wat geen God en Christus is. Pijnlijke lessen voor het vlees worden daarvoor geleerd. Het is opdat Christus door de afbraak van alles wat van hen is, steeds meer gestalte in hen zal krijgen.

Vraag maar veel of die Geest ook u en jullie leren wil wie u bent, maar ook Wie Christus wil zijn voor een verloren mensenkind. O, dat die Geest mocht worden uitgestort op alle vlees, zoals op de Pinksterdag gebeurde. Dan zullen jongeren en ouderen voor deze Koning buigen en Hem vrijwillig dienen.

Grand Rapids,

ds. C. Vogelhaar

Bukken onder het oordeel

Naast de gedachte dat de bezetting Gods welverdiende oordeel was over een zondig volk, zijn er ook andere motieven te noemen waardoor mensen in bevindelijk gereformeerde kring zich in de oorlogsjaren lieten leiden. Niet zelden kwamen ze daarbij op een dwaalspoor.

Allereerst was van grote betekenis dat men veel sympathie had voor Duitsland. Niet voor Hitler, maar wel voor Duitsland. Dat was immers het land van de Reformatie. Daarentegen was Frankrijk het land van de Hugonotenvervolgving en de Franse Revolutie.

De hervormde ds. J.H. Koster was een groot liefhebber van de Duitse cultuur en literatuur. Dat gold ook van ds. D.J. van de Graaf. Ds. D.Th. Keck uit Staphorst was van Duitse afkomst. Dat werkte duidelijk door in hun houding ten opzichte van de bezetter, ook al ging het nu om nazi-Duitsland. De christelijke gereformeerde ds. H. Janssen, die in De Wekker de rubriek Kerk en staat verzorgde, zag in 1940 de Duitse militaire successen als Gods wraak over het onrechtmatige Verdrag van Versailles dat na de Eerste Wereldoorlog aan het verslagen Duitsland was opgelegd.

Communisme

Na de Russische revolutie waren velen bevreesd voor de opmars van het goddeloze communisme. En dat niet zonder reden. Velen zagen het zelfs als een positieve kant van Hitlers greep naar de macht dat daardoor de communisten in Duitsland de pas was afgesneden. Het SGP-kamerlid ds. P. Zandt schreef in 1933 in De Banner dat de nationaal-socialisten verre te verkiezen waren boven de communisten. Die grote vrees voor het communisme kon in de oorlogsjaren leiden tot een pro-Duitse houding. Belangrijk was ook dat voor ds. Kersten en anderen Rome het grootste gevaar was. Nu kan men zich voorstellen dat protestanten in de eerste helft van de vorige eeuw zich zor-

gen maakten over de opmars van de rooms-katholieken. Maar bij ds. Kersten heeft het roomse gevaar in de jaren dertig wel zo'n prioriteit, dat dat het zicht op grotere en dreigender gevaren zoals Hitler-Duitsland verduistert. Ds. M. Golverdingen spreekt in zijn biografie van ds. Kersten van een merkwaardige fixatie van de gedachtewereld van ds. Kersten, waardoor zijn visie losraakt van de politieke werkelijkheid.

In en buiten bevindelijk gereformeerde kring leefde ook de gedachte dat de democratische regeringen gefaald hadden in de aanpak van de economische wereldcrisis. Hitler was daar beter in geslaagd.

Verder is van belang dat men behoorlijk kritisch stond ten opzichte van de vooroorlogse parlementaire democratie. Die zag men als een uitwerking van de volkssoevereiniteit. Dat leefde ook buiten de kring van de SGP. De christelijke gereformeerde ds. W. Kremer stelde in 1935 op de bondsdag van de christelijke gereformeerde jongelingsverenigingen dat valse democratie het gezag had ondermijnd en de regering tot een uitvoerster der volkswil gemaakt. We wensen het oude regiem niet terug, zo schreef ds. Kersten kort na de capitulatie van mei 1940. In en buiten bevindelijk gereformeerde kring leefde ook de gedachte dat de democratische regeringen gefaald hadden in de aanpak van de economische wereldcrisis. Hitler was daar beter in geslaagd.

Romeinen 13

De inschikkelijke houding van de bevindelijk gereformeerden ten opzichte van de Duitse bezetters werd

veelal ingegeven door een bepaalde interpretatie van Romeinen 13: 'Alle ziel zij de machten over haar gesteld onderworpen, want er is geen macht dan van God en de machten die er zijn, die zijn van God geordineerd'.

Een verwijzing naar dit Bijbelgedeelte kom je tal van keren in de studie van Bosma tegen. Zo zou de hervormde ds. R. Bartlema in de oorlogsjaren gesteld hebben dat de koningin pas weer zijn overheid zou zijn als ze de effectieve regeermacht zou hebben. Vooralsnog was de Duitse overheid zijn overheid.

Het feit dat er niet van een gevestigde orde maar van een oorlogssituatie sprake was, achtte men kennelijk niet van wezenlijke betekenis. Men maakte geen onderscheid tussen de bezettende macht (die volkenrechtelijk bepaalde bevoegdheden had) en de wettige overheid. Interessant zou zijn om eens na te gaan, maar dat viel uiteraard buiten het bestek van dit proefschrift, hoe onze vaders daar in het verleden over geoordeeld hebben. Bijvoorbeeld in 1672 bij de bezetting van een deel van ons land door de Fransen.

Sommige predikanten lieten zich ook leiden door een bepaald eschatologisch perspectief. Daarbij gaat het gemakkelijk fout. Volgens de hervormde ds. Koster was een overwinning van Hitler wenselijk, omdat die de wederkomst van Christus zou bespoedigen.

Tenslotte was van grote betekenis dat de Duitse bezetters de kerken ongemoeid lieten. De verkondiging van het Woord, een zaak van eeuwigheidswaarde, kon ongehinderd haar loop hebben. Synodes konden samenkomen. Onder een communistische bezetting zou dat anders zijn geweest. Ook dat droeg er toe bij dat velen onder ons zich betrekkelijk gemakkelijk in het bezettingsregime konden schikken.

Wel werd de kerkelijke pers gekortwiek. En predikanten moesten natuurlijk wel op hun woorden letten. Met name de voorbede voor de koningin was een delicate zaak. Dat Hitler van plan was om na zijn definitieve overwinning met de kerken af te rekenen, kon men hooguit vermoeden. De Jodenvervolgving zou in de loop van de bezettingsjaren de demonische aard van het naziregime al eerder duidelijk maken.

(wordt vervolgd)

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

Beroep of roeping?

Zegen is meer dan succes! Vraag daarom veel om de zegen van de Heere in uw/jullie beroep en werk!

Gelukkig is er tegenwoordig veel hulp bij de studie- en beroepskeuze. Docenten, vrienden, ouders, decanen, mentoren, familie, allemaal kunnen ze hun steentje bijdragen in het geven van advies. Vergeet echter het gebed niet. De Heere wil kennelijk mensen ook hierin de weg wijzen. Daarvan heb ik de voorbeelden wel gezien.

Soms is die weg anders dan wij uitgestippeld hadden. De adviezen van ouders worden nog weleens onderschat, maar ouders hebben met betrekking tot de beroepskeuze van hun kinderen meer invloed dan zij wellicht zelf beseffen. In een kort gesprekje, in een losse opmerking, in het belangstellend vragen naar activiteiten rondom studie- en beroepskeuze betekenen zij voor hun kinderen veel. Een instituut als het LAKS (dat meer doet dan klachten rondom examens verzamelen) heeft een onderzoek verricht naar de invloed van ouders op de studie- en beroepskeuze van leerlingen van middelbare scholen in Nederland.

De ouders staan met stip bovenaan. Boven docenten en decanen. Vreemd is dit niet. Wie kent zijn/haar kind het beste? Ouders immers. Zij staan in de sociale cirkel het dichtst bij hun kinderen.

De laatste tijd wordt door methodes op het gebied van Loopbaanbegeleiding gehamerd op het motief: Past de studie of het beroep bij je karakter? Dat besef dringt langzamerhand ook bij leerlingen door. Gelukkig zijn er ook leerlingen die zich in alle eerbijheid afvragen of het door hen gewenste beroep past bij wat de Heere wil dat zij willen doen. Die dus een beroepskeuze doen in afhankelijkheid van de Heere en bij wie het niet zozeer gaat om verdienen, maar om de eer van God en het welzijn van de naaste.

In de zeventiende eeuw schreef de Amsterdamse predikant ds. P. Wittewrongel een boek over de christelijke huishouding. Zeg maar hoe een christelijk gezin bestuurd moet worden, hoe de kinderen en de ouders daarin moeten leven. Ds. Wittewrongel gaat ook in op de beroepskeuze

van de kinderen die in het gezin leven.

Wittewrongel was zijn tijd vooruit met de opmerking over: *de voorkeur van hun kinderen moet bijzonder naar (het beroep) uitgaan. En: moeten die kinderen daar het meest bekwaam toe zijn. Capaciteiten en wensen dus! Wat wil ik? Wat kan ik? In elke methode is dit terug te vinden.*

Dat we ons af moeten vragen dat het te kiezen beroep moet overeenstemmen met Gods Woord is een belangrijke opmerking. Laat ons dat in ieder geval een spiegel voorhouden. Overigens kunnen we in elk geoorloofd beroep als christen functioneren.

En tenslotte is het sociale aspect bij de beroepskeuze belangrijk. Wat is het voor ouders, voor de christelijke kerken en de maatschappij een zegen als kinderen een beroep of taak mogen krijgen in kerk of school. Gelukkig zijn er nog jongelui die mogen kiezen voor bijvoorbeeld 'dienende' beroepen zoals in de zending.

Dat we ons af moeten vragen dat het te kiezen beroep moet overeenstemmen met Gods Woord is een belangrijke opmerking. Laat ons dat in ieder geval een spiegel voorhouden.

Laten we tenslotte beseffen en vertellen dat het dienende karakter van een beroep breder is dan alleen een beroep in bijvoorbeeld de zorg of het onderwijs. Ook in de economische en technische sector kun je in je beroep dienend voor andere mensen werken. In de economie en techniek ga je niet alleen om met dingen, machines of geld, maar ook met mensen. En als je als christen werkzaam bent in welk beroep dan ook, dan moet je als een zoutend zout daar werkzaam zijn.

Ons goddelijk beroep is uiteindelijk een roeping van de Heere. Als we dat werkelijk beseffen, dan mogen we ons werk met vreugde doen, hoewel het hier op aarde altijd met gebrek en zonde gepaard zal gaan. Zegen is meer dan succes! Vraag daarom veel om de zegen van de Heere in uw/jullie beroep en werk!

(slot)

Scherpenzeel,

H. van Grol

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Brant County (Canada):
ds. A. Verschuure te Scherpenzeel (Gld).

BEDANKT

Voor Apeldoorn:
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer.
Voor Dirksland:
ds. C. van Krimpen te Yerseke.
Voor 's-Gravenhage-Scheveningen:
ds. W. Harinck te Moerkapelle.
Voor Nieuwerkerk (Zld):
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.
Voor Sioux-Center (VS): ds. C. Vogelaar
te Grand Rapids Covell Avenue (VS).
Voor Woerden:
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. E. BAKKER TE VEEN

Hierbij mogen wij u tot onze verwondering en blijdschap laten weten dat de bevestiging en de intrede van ds. E. Bakker als herder en leraar van onze gemeente zal plaatsvinden op **woensdag 17 juni**. Beide diensten zullen worden gehouden niet in ons eigen kerkgebouw, maar in het kerkgebouw van de Geref.Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47. Aanvang bevestigingsdienst: 14.30 uur; aanvang intrededienst: 19.00 uur.
Kerkenraad Geref. Gemeente Veen

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2015

* Pag. 99, **COMMISSIE VAN ADVIES IN-**

ZAKE SEKSUEEL MISBRUIK IN KERKE- LIJKE EN/OF PASTORALE RELATIES.

Het e-mailadres van bovengenoemde commissie is: CvA@gergem.info

* Pag. 147, **gemeente BODEGRAVEN.**

Scriba van de diaconie is nu:
L.J. Oudenaarden, Cortenhoeve 56,
2411 JN Bodegraven,
tel. (0172) 618680,

e-mail: albert.diaconie@
andenberghardhout.nl

Het juiste e-mailadres van de koster is:
ebroekhoff@kliksafe.nl

* Pag. 169, **gemeente DIRKSLAND.**

Het e-mailadres van de koster is gewijzigd in: kosterggdl@live.com

* Pag. 186, **gemeente ENKHUIZEN.**

Ds. G. Heijkamp is verhuisd naar:
Treebord 21, 1602 GT Enkhuzen.

* Pag. 392, **gemeente WAGENINGEN.**

Scriba van de diaconie is nu:

L.M. Hendrikse, Molenstraat 132,
6721 WP Bennekom,
tel. (0318) 41 36 69,

e-mail: lmhendrikse@solcon.nl

Secretaris van de evangelisatiecommissie is nu: J.J. Don, Hazenhoeve 101,
6721 LA Bennekom, tel. (0318) 413150.

BERICHTEN

■ PINKSTEREN EN ZENDING

Op de dag van Christus' opstanding heeft Hij tot Zijn discipelen gezegd: 'Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden' (Joh. 20: 21b).

De Heere Jezus gaf hen de opdracht niet uit Jeruzalem te gaan voordat zij de belofte des Vaders, dat is de Heilige Geest, zouden hebben ontvangen. Beide zaken waren hen nodig om Zijn getuige te kunnen en te mogen zijn: leerling aan Zijn voeten én vervuld met Zijn Geest. De Heilige Geest is op de Pinksterdag in rijke mate uitgestort op grond van Christus' verdienste. Toen zijn ze uitgegaan. Beginnende van Jeruzalem, in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde (Hand. 1: 8b). Daarom zijn Pinksteren en zending nauw aan elkaar verbonden. Hoe zou zendingswerk mogelijk zijn zonder dat de Heilige Geest erin meekomt en het werk van onze mensen

op de zendingsvelden zegent? Van harte bevelen we het zendingswerk tijdens Pinksteren in uw gebed en gave.

Op de zendingsdag hopen we daar ook weer bij stil te staan. We hopen te beluisteren hoe de Heere Zijn gemeente bouwt en hoe Hij daar in Zijn wijsheid mensen bij wil gebruiken. Daarom hopen we u op **zaterdag 20 juni** in de Evenementenhal in Gorinchem te ontmoeten. Meer informatie vindt u in Paulus van mei en op www.zendingsdag.nl.

Zending Gereformeerde Gemeenten,
ds. G.J.N. Moens,
voorzitter deputaatschap

■ PRESENTATIE BIJBEL MET UITLEG

Op **vrijdag 29 mei** presenteert uitgeverij De Banier de *Bijbel met uitleg* tijdens een bijeenkomst in de aula van het Hoornbeek College, Utrechtseweg 230 te

Amersfoort, **aanvang 19.45 uur.**

Tijdens deze bijeenkomst zal de *Bijbel met uitleg* worden overhandigd aan vertegenwoordigers van zes reformatorische kerken - in de meeste gevallen (vice-)preses van de laatstgehouden synodes. Deze predikanten zullen vervolgens elk een Bijbel overhandigen aan een jongere als vertegenwoordiger van de jeugd van hun kerkverband. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat deze uitgave dienstbaar wil zijn aan de kerken en vooral bedoeld is om jongeren te overtuigen van de waarde van de Statenvertaling.

Het programma van deze bijeenkomst is:

- Opening door ds. J. Belder (hervormd binnen de PKN)
- *"Bijbellezen bij het licht van Gods Geest"* door ds. A.A. Egas (Chr. Geref.)
- *"De bedoeling van de Bijbel met uitleg"* door ds. J. Joppe (Hersteld Herv.)
- Presentatie *Bijbel met uitleg* door ir. B. Visser namens uitgeverij De Banier
- Dankwoord door ds. J.J. van Ekeveld (Geref. Gem.)
- Sluiting door ds. J.A. Weststrate (Geref. Gem. in Ned.)

De *Bijbel met uitleg* is een unieke uitgave van de Bijbel in de Statenvertaling die naast de bekende uitgave van de Bijbel met kanttekeningen gebruikt kan wor-

den. De tekst van deze Bijbeluitgave is belangeloos ter beschikking gesteld door de Gereformeerde Bijbelstichting. In deze uitgave zijn in de kantlijn verklarende woorden opgenomen om verouderde of moeilijke begrippen duidelijk te maken. Daarnaast wordt per tekst een beknopte uitleg geboden. De ruim negenhonderd kaders met kernwoorden en exegetische of archeologische aantekeningen bieden veel extra's. Voor deze Bijbel zijn meer dan tweehonderd kaarten en tal van tijdbalken en overzichtsschema's ontworpen. De *Bijbel met uitleg* is een unieke uitgave die een goed hulpmiddel kan zijn voor ouderen en jongeren bij het Bijbellezend.

Aan deze uitgave is meegewerkt door ruim 130 predikanten, theologen, godsdienstdocenten, neerlandici en jeugdwerkers uit de verschillende reformatische kerken.

De *Bijbel met uitleg* is verkrijgbaar via de boekhandel en bij uitgeverij De Banier te Apeldoorn.

■ SLUITINGSBIJENKOMST CGO TE CAPELLE A/D IJSSEL

Op **zaterdag 13 juni** wordt in de Elimkerk, Merellaan 346 in Capelle a/d IJssel, de CGO-sluitingsbijeenkomst gehouden. Cursisten, studenten en belangstellenden zijn hartelijk welkom. Aanvang: 10.00 uur. Opening: ds. A. Schreuder. Lezing: 'De witte bladzijde. Tussen Oude en Nieuwe Testament', door ds. A. Moerkerken.

Diploma's en cijferlijsten van de HBO-opleiding en van de toerustingscursussen worden uitgereikt.

Er is tijdens deze ochtend informatie over de CGO beschikbaar. Zie de website: www.cgo.nu.

■ EVANGELISATIEPOST HET KOMPAS TE DEN HAAG

De openingstijden van de inloop zijn gewijzigd. De nieuwe tijden zijn op dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 tot 15.30 uur; tussen de middag zijn we gesloten van 12.30 tot 13.30 uur. De inloop is op woensdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur; op woensdagmiddag is er kinderclub.

Op donderdag is de inloop geopend van 10.30 tot 15.30 uur; alleen als er een vrouwenmiddag is, eenmaal per twee weken, is de openingstijd van de inloop van 10.30 tot 12.30 uur. De precieze openingstijden vindt u op www.inloophuishetkompas.nl

U kunt ons ook bellen: 070 2050008. Per e-mail zijn we als volgt bereikbaar: denhaag@bijbelcentrum.nl

Van harte bent u welkom op de Apeldoornselaan 228, 2573 LV Den Haag.

■ VERKOPINGEN

Alblasserdam

Actiemarkt op **zaterdag 30 mei**, van 9.30-15.00 uur, op het terrein van Abr. de Haan aan de Edisonweg in Alblasserdam. De opbrengst is voor de bouwkas van de Gereformeerde Gemeente in Alblasserdam. Voor meer informatie zie: www.actiemarktalblasserdam.nl

Hardinxveld-Giessendam

Actiemarkt op **zaterdag 30 mei**, van 8.30-13.30 uur, in en rondom het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118/Brooshoofdstraat 32. Voor de kinderen is er van alles te doen. De opbrengst is bestemd voor de kerk en evangelisatie in Breda.

■ VERKOPING EN FIETSTOCHT TE NEERIJNEN (e.o.)

Verkoping op **zaterdag 6 juni**, van 9.30-14.30 uur, aan de 2^e Tieflaarsestr. 3a te Neerijnen. Fietstocht van 40 km op dezelfde datum. De opbrengst is t.b.v. het bouwfonds van de Geref. Gemeente te Waardenburg. Voor evt. vragen kunt u bellen naar dhr. A. de Bruin, tel. 06-20681961.

■ FIETSTOCHT OMGEVING WOLPHAARTSDIJK

Fietstocht op **2^e Pinksterdag** vanuit Wolphaartsdijk. De routes variëren van 13 tot 30 km. Inschrijven is mogelijk vanaf 13.00 uur. Deelnamekosten: € 2,50 p.p., max. € 10,- per gezin. Fietsenhuur mogelijk: <http://www.fietsvoorjou.nl>. Gelieve zelf te reserveren. Start- en eindadres: Noorddijk 46, Wolphaartsdijk. Voor meer info: actieggwolph@gmail.com of tel. 06-37408629. De opbrengst is voor verbouw verenigingsgebouw Geref. Gemeente in Wolphaartsdijk.

■ ZANGAVONDEN

Dordrecht

Zangavond op **2^e Pinksterdag** in de Grote kerk te Dordrecht, m.m.v. jong gemengd koor Laudate Deum uit Apeldoorn, het Ridderkerks mannenkoor en organist Bert Roest. Opening en meditatie door ds. G.J. van Aalst. Collecte t.b.v. deputaatschap voor Israël. Intro: 18.55 uur.

Presentatie psalmen-CD t.g.v. 25-jarig jubileum Ridderkerks mannenkoor. Prijs hiervan op die avond: € 12,50, daarna € 15,-. Bestelling is mogelijk via: www.ridderkerksmannenkoor.nl. Opbrengst is t.b.v. genoemd deputaatschap.

Goes

Samenzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 6 juni**, aanvang 19.30 uur, in de

Sionkerk te Goes. Orgelbegeleiding: Pieter Heykoop en Bram Bout. Meditatie: ds. G Bredeweg en ds. C.J Meeuse. Collecte voor Deputaatschap Bijzondere Noden, (noodhulp in Nepal).

Krimpen aan den IJssel

Zangavond op **zaterdag 30 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de Sebakerk te Krimpen aan den IJssel, Kon. Wilhelminaplein 1, m.m.v. het Seba meisjeskoor, het gemengd koor Euphonia en het mannenkoor Groot Rotterdam. Leiding: ds. C. van Ruitenburg.

Collecte voor Stichting Oost-Europahulp Gereformeerde Gezindte in Oekraïne.

Oud-Beijerland

Concert op **zaterdag 30 mei 2015**, aanvang: 19.30 uur, in de oude dorpskerk van Oud-Beijerland., m.m.v. Delta mannenensemble, meisjeskoor Salôme en verschillende instrumentalisten. Opening en sluiting: ouderling W. Schot. Voor nadere informatie: www.zingeninzeeland.nl

■ BIJENKOMST VOOR (ASPIRANT-)PLEEGOUDERS

Op **zaterdag 6 juni** belegt het Platform Jeugdhulpverlening een bijeenkomst voor (aspirant-)pleegouders uit de gereformeerde gezindte. Deelnemende kerken aan dit Platform zijn de Geref. Gemeenten, Geref. Gemeenten in Nederland, Oud Geref. Gemeenten in Nederland en de Hersteld Hervormde Kerk. Locatie: kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Waterdaal 1 te Amersfoort. Het thema van deze bijeenkomst is: **Christelijke opvoeding in het pleegezin**, dat zowel door een pleegouder vanuit de praktijk, door een ambtsdrager vanuit de kerk als door een SGJ pleegzorgwerker vanuit de hulpverlening wordt belicht.

De inleidingen worden afgesloten met een forumbespreking. Tijdens 2e deel van de bijeenkomst kan men deelnemen aan een workshop om met de inleiders in gesprek te gaan en ervaringen uit te wisselen. Pleegouders die interesse hebben voor opvang in een gezinshuis kunnen met een gezinshuisechtbaar in gesprek gaan. Ook zal de vraag besproken worden wat de taak van de kerk is op het gebied van pleegzorg.

De bijeenkomst duurt van 9.45-13.15 uur (incl. lunch). Pleegouders worden van harte uitgenodigd om deze bijeenkomst bij te wonen. Voor pleegouders uit het westen en zuiden van het land zal op **zaterdag 26 september** in Dordrecht een vergelijkbare bijeenkomst worden belegd.

Voor informatie en aanmelding/toe-

zending programma kunt u contact opnemen via tel. 0348-489900 of dmz@cbgg.nl

■ WOONRUIMTE VOOR MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE OF MEERVOUDIGE BEPERKING

In Borssele (Zeeland) staat sinds 1998 Hofstede 'Suzanna'. In deze verbouwde boerderij wonen cliënten met een verstandelijke of meervoudige beperking die afkomstig zijn uit de reformatorische gezindte.

De zorg aan de bewoners wordt verleend door Stichting Arduin. De medewerkers zijn in dienst, van die stichting, maar worden benoemd na goedkeuring van de familiecommissie. Deze commissie bestaat uit verwanten van de bewoners; zij zijn lid van de Gereformeerde Gemeenten. Een medewerker van Helpende Handen is als adviseur aan de familiecommissie verbonden.

De woon- en levenssfeer binnen de hofstede is overeenkomstig de reformatorische beginselen. Binnen de Gereformeerde Gemeente van Borssele heeft de woonvoorziening een eigen plaats als het gaat om gastgezinnen, vrijwilligers en (desgewenst) deelname aan kerkelijke verenigingen.

In Hofstede 'Suzanna' is plaats voor nieuwe cliënten. De bewoners en de familieleden zouden graag zien, dat die wordt ingenomen door een huisgeno(o)t(e) van dezelfde levensovertuiging.

Ook 'logeren' behoort tot de mogelijkheden.

Ouders/familieleden kunnen voor meer informatie contact opnemen met: Arduin, Woonbureau, tel. 0118 - 43 45

69 of met Helpende Handen, mevrouw M. Sollie, consulent persoonlijke dienstverlening, tel. 0348 48 99 70, m.sollie@helpendehanden.nl

Op **zaterdag 13 juni** wordt op de hofstede een 'open dag' gehouden. Van harte welkom van 13.00-16.00 uur. Adres: Zuidsingel 16, Borssele.

■ NOG EEN WEEK OF MIDWEEK MET VAKANTIE?

Welkom op één van onze vakantieperiodes van de VBGG voor 50+. (mobiele en zelfstandige ouderen)

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar in **Lunteren** van 18-25 juli en in **Driebergen** van 15-22 augustus. De prijs is € 590,- (eenpersoonskamer toeslag € 25,-)

Bent u op zondag liever thuis dan is er voor u nog plaats vrij in onze midweek in **Edel** van 13 juli-17 juli. De prijs is € 380,- (eenpersoonstoelag € 25,-)

Voor opgave en/of informatie: mw. Bus-sink-Verhage, tel. 0318-552969, e-mail: cv50.deelnemersadministratie@vrouwenbondgergem.nl of via www.vakantiewekenvbbgg.nl (ga door naar 50+)

■ LOTGENOTENBIJeenKOMST 'IN DE KNOP GEBROKEN'

Lotgenotenbijeenkomst "In de knop gebroken" op **vrijdag 29 mei**, aanvang: 19.30 uur, waarin het thema: "De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; een onpeilbaar diep verdriet met vele vragen en ervaringen", centraal zal staan. Locatie: Julianakerk, Mauritsweg 286 te Dordrecht. Voor meer informatie zie onze website: www.indeknopgebroken.nl of bel 06- 49 49 94 99

a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Deventer 17.00 uur ds. K. Boeder; Dirksland 15.00 uur ds. J. van Belzen; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuzen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur stud. H. van der Heiden; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. H. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Groningen 10.00 en 16.00 uur (openb. bel.) ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 uur stud. W.A. Zondag en 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hoogdorp 16.30 uur stud. H. Brons; Hoogeveen 19.00 uur (openb. bel.) ds. A. Schot; Hoogvliet 10.00 uur ds. J. Driessen; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 16.30 uur stud. M.H. Schot; Kapelle-Biezelinghe 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburch en 16.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Lisse 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Meeuwen 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur stud. H. Brons; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.30 uur ds. J. Driessen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.15 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. C. Harinck; Nijkerk 14.30 uur ds. G.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 24 MEI 2015 EERSTE PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 uur en 19.00 uur stud. M.H. Schot en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden, 16.30 uur ds. M. Joosse; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Vischer; Apeldoorn 18.00 uur (openb. bel.) ds. A.P. Baaijens; Arnhem 15.30 uur ds. R.

Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Benthuzen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Borssele 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Boskoop 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Breda 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Capelle

van Manen; Nisse 14.30 uur ds. C. Sonnevelt; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oude-Tonge 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Poederoyen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 14.30 uur ds. J. Schipper; Rijssen-Noord 11.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.00 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 14.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. H. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 14.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Veen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi en 19.00 uur (openb. bel.) ds. L. Terlouw; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 18.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 15.30 uur ds. P. Mulder; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. S.W. Janse; Yerseke 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 18.30 uur ds. G. Clements; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. M. Joosse; Zwolle 15.00 uur ds. P. Melis.

■ MAANDAG 25 MEI 2015 TWEDE PINKSTERDAG

Aagtekerke 11.15 uur (openb. bel.) ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. W.

Visscher; Barendrecht 9.00 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 11.15 uur ds. B.J. van Boven; Benthuizen 9.00 uur ds. H.A. van Zetten; Bodegraven 10.00 uur ds. J. Driessen; Boskoop 11.00 uur ds. H.A. van Zetten; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 9.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.00 uur ds. B.J. van Boven; Doetinchem 9.30 uur (openb. bel.) ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 uur ds. H. Hofman; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur (openb. bel.) ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur (openb. bel.) ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. H. Paul; 's-Gravenpolder 9.30 uur (openb. bel.) ds. S.W. Janse; 's-Gravensande 9.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Groningen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur ds. W. Silfhout; Hoogvliet 11.15 uur (openb. bel.) ds. L. Terlouw; Houten 10.00 uur (openb. bel.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 19.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 uur (openb. bel.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur ds. C. Sonnevelt; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 uur ds. J. Schipper; Lelystad 9.30 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur stud. W.A. Zondag; Middelharnis 9.30 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 uur (openb. bel.) ds. A. Vermeij; Nijkerk 9.30 uur (leesdienst) ds. A.B. van der Heiden; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. A.J. de Waard; Oosterland 10.00 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Oude-Tonge 10.00 uur stud. M.H. Schot; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Rhenen 9.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. G. Pater; Rijssen-Noord 11.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Centrum 11.15 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur (openb. bel.) ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur zie 's-Gravenhage; Sliedrecht 12.00 uur (openb. bel.) ds.

A.T. Huijser; Sprang-Capelle 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 9.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur (openb. bel.) ds. P. Mulder; Utrecht 11.00 uur stud. H. Brons; Veen 11.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.00 uur ds. G.J. Baan; Waardenburg 9.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 11.00 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30 uur (openb. bel.) ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Woerden 9.00 uur stud. H. Brons; Zeist 10.00 uur (openb. bel.) ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 9.30 uur (openb. bel.) ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwolle 11.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 26 MEI 2015

Eindhoven 19.30 uur ds. J. Schipper; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. M. Mondria; Meliskerke 19.00 uur (afscheidsdienst) ds. G.J.N. Moens; Rilland-Bath 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Terwolde - De Vecht 14.00 uur (huw.bev.) ds. K. Boeder.

■ WOENSDAG 27 MEI 2015

Hoogeveen 19.30 uur ds. W. Visscher; Meeuwen 19.30 uur (openb. bel.) ds. M. Karens; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A. Verschuure; Yerseke 18.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

■ DONDERDAG 28 MEI 2015

Aalst 19.30 uur (openb. bel.) ds. M. Karens; Borssele 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Gouda 15.00 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Houten 15.00 uur (huw.bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Klaaswaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Nisse 19.30 uur ds. W.J. Karels; Poederoyen 19.30 uur (openb. bel.) ds. J. van Rijswijk.

■ VRIJDAG 29 MEI 2015

Alblasserdam 14.30 uur (huw.bev.) ds. B. van der Heiden; Barneveld-Centrum 13.30 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Gouda 18.30 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Kruieningen 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Bredeweg; Sliedrecht 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser.

■ ZATERDAG 30 MEI 2015

Urk 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 MEI 2015 EERSTE PINKSTERDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alk-

maar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

**■ MAANDAG 25 MEI 2015
TWEDE PINKSTERDAG**

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

*En dit is het eeuwige leven,
dat zij U kennen, den enigen
waarachtigen God, en Jezus
Christus, Dien Gij gezonden hebt.*
Joh. 17 vers 3

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

Willem Poppeliers

Met de gaven, hem door de Heere geschonken, heeft hij onze gemeente 17 jaar als ouderling gediend. Met dankbaarheid denken we terug aan het vele werk wat hij zovele jaren in onze gemeente met liefde en trouw heeft mogen verrichten.

De HEERE trooste zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen en Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen,
K.W. Breunissen, *preses*
B. Paanstra, *scriba*

Bennekom, 11 mei 2015

ADVERTENTIES

*Mijn God, U zal ik eeuwig loven,
omdat Gij 't hebt gedaan;*
Psalm 52: 7

Omringd door allen die hem lief waren, is door de Heere tot Zich genomen mijn zeer geliefde, zorgzame man, onze dierbare en lieve vader, opa en overgrootvader

Willem Poppeliers

echtgenoot van Margrieta van Esch

* 8 mei 1933

† 11 mei 2015

Bennekom: M. Poppeliers-van Esch
Brakel: W. Sterk-Poppeliers
C. Sterk
Putten: M.G. van Esch-Poppeliers
M. van Esch
Bennekom: C. Vos-Poppeliers
P. Vos
Bennekom: D. Kleppe-Poppeliers
L.J.C. Kleppe
Giessenburg: W. Poppeliers
C.A. Poppeliers-de Waal
Meer: A.F. Poppeliers
A.D.E. Poppeliers-van Ekert
W.M. Poppeliers-van Dam
(in liefdevolle herinnering)
Bennekom: H. Poppeliers
E.C. Poppeliers-Voortman
Wageningen-Hoog: R. Poppeliers
C.E. Poppeliers-Nieuwenhuis
klein- en achterkleinkinderen

Edeseweg 81-4
6721 JR Bennekom

De begrafenis heeft zaterdag 16 mei plaatsgehad op de gemeentelijke begraafplaats te Bennekom.

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Centrum kennis genomen van het overlijden van zijn oud-diaken

Willem Poppeliers

in de leeftijd van 82 jaar.

Vanaf januari 1969 tot en met december 1970 heeft hij de gemeente met de hem geschonken gaven, in alle getrouwheid mogen dienen.

De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en de verdere familie in dit grote verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, M. Bal, *preses*
W.J. Schot, *scriba*

Rotterdam, 11 mei 2014

'Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE'

Jeremia 31:20

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Aagtekerke heeft met droefheid kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

Willem van de Woestijne

Hij diende de gemeente van 1952 tot 2002 in het ambt van ouderling. In deze 50 jaar heeft hij veel ambtelijk werk mogen verrichten in alle getrouwheid, liefde en betrokkenheid.

De HEERE ondersteune en trooste de kinderen en kleinkinderen.

Namens de kerkenraad, A.J. van der Maas, *preses*
S. de Visser, *scriba*

Aagtekerke, 14 mei 2015

Het meeleven en de getoonde belangstelling na het overlijden en bij de begrafenis van mijn lieve vrouw en onze onvergetelijke moeder en oma

Wilhelmina Schreuder-Diepeveen

heeft ons erg ontroerd en bijzonder goed gedaan.

Wij willen op deze wijze u daarvoor hartelijk bedanken.

Ds. A. Schreuder
Kinderen en kleinkinderen

Rijssen, mei 2015

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Bed en Breakfast Jacolina

Ontspannen en genieten, in de
Betuwe. Rustgevende omgeving,
uitstekende verzorging.
www.benb-jacolina.nl

**Werkgroep Zegveld organiseert
AUTO/FIETS-PUZZELTOCHT op de
Veluwe (Jubileum-editie!)
Met pannenkoekenrestaurant.
Vertrek: Camping Weijdehorst, Uddel.
Info: 06 - 13 39 75 14 en
www.werkgroepzegveld.nl**

ORGELIMPROVISATIECURSUS
bij Verhoog Muziek in Nijkerk door
Gijsbert Lekkerkerker (vakorganist)
D.V. ma 15 t/m vr 19 juni,
vanaf 19.00 uur, voor jong
en oud. Thema Koraal met
10 Psalmenvarianties voor de
eredienst of thuis uit deel I.
Info: 0348 444 780 of zie
www.gijsbertlekkerkerker.nl

Studente (20 jr) zoekt voor de
periode 29 juni - 6 november
woonruimte in Utrecht of omgeving
i.v.m. stage in UMCu.
Contact: 0681905554 /
johannedeheus@hotmail.com

Welkom op Grevelande

Rust, ruimte en groen bij de
akkers en **Grevelingenmeer**.
Nog plaats tot 15 juli.
www.Grevelande.nl
Lies en Beijke van der Velde
0187669317

Gevraagd in Zeist (of directe
omgeving): **kostadres** voor vr., 44 jr,
voor 1 nacht per week. Graag met
warme maaltijd en ontbijt.
Reacties z.s.m. 06-28160290

Voordelig met het hele gezin in eigen
sfeer naar zon, water en bergen?
Voor € 495,- all-in per week staat
uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

4-6 p. vak. huis VELUWE (Stroe)

Wk 25 t/m 30 & 34 nog vrij
Rust & ruimte 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

Winst uit Verlies

'Ik heb **KANKER!** Wie begrijpt mijn
diepe nood?' Ook (jo)uw vraag?
Kom naar de Jubileum Contactdag op
DV 13 juni a.s. in Woerden.
Deel met **lotgenoten én**
ambtsdragers voor meer begrip!
Meer Info & Opgave:
www.winstuitverlies.nl

Oosterland (Zld): vak.huis te huur,

mooi/gezellig, vrij uitzicht, CV.
Tel: 0111-644950.

Voorspeeldemonstratie za 30 mei

bij Verhoog, Nieuwstraat 2 Nijkerk,
om 14.00 en 16.00 uur
door Lekkerkerker.
Info: 0348 444 780
of zie www.gijsbertlekkerkerker.nl

Samenzangavond (met bovenstem)
op zaterdag 6 juni,
aanvang 19.30 uur,
in de Sionkerk te Goes

Orgelbegeleiding:
Pieter Heykoop en Bram Bout

Meditatie: ds.G. Bredeweg en
ds.C.J Meeuse
Thema: God, Die helpt in nood!

Toegang gratis!
Collecte is bestemd voor Bijzondere
Noden, noodhulp in Nepal

Fietsen voor Cuba

Fiets gezellig mee met hele gezin in
omgeving Genemuiden/Zwolle
Actie t.b.v. vervolgd christenen in
Cuba. Zaterdag 23 mei 2015
Inschrijven tussen 10.45-11.45 uur
Locatie: Geref. Gem. te Genemuiden

Voor Verantwoorde Boeken!

www.derooboeken.nl
078-6124081

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

de Laatste Eer.

Sprang-Capelle

Voor een stijl- en respectvolle begrafenis

Wij verzorgen Begrafenissen in de gehele regio en Het Land van Heusden en Altena

We zijn dag en nacht bereikbaar op: **0416 - 27 53 42**

Vrijblijvend kennismaken?
0416 - 27 97 96

www.laatste-eer.com

Nog enkele weken vrij!
Landelijk gelegen vak. woning
te huur in Uddel, 2 pers., sl.k.
beneden. Zeer geschikt voor 55+. Inl.
0577-401820.

OMMEN: 4-6 pers. vak.woning in bosrijke omgeving.
Kijk op www.boomblauwtje.nl

Van de Velde

PRAKTIJK VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

In uw leven kunnen er situaties ontstaan waardoor u ondersteuning nodig heeft. Wij verlenen hulp bij bijvoorbeeld:

- » Relaties (problematiek)
- » Mediation
- » Schuldhulpverlening
- » Werk en inkomen
- » Psycho-sociale hulpverlening

Wij verlenen hulp vanuit een reformatorische visie.

Neem vrijblijvend contact met ons op:

Carel Fabritiuslaan 45 | 4401 SB Yerseke
T. 06 -30883277 | info@praktijkvandevelde.nl
www.praktijkvandevelde.nl

Dagbesteding
Op eigen sfeer

De Betuwehof Zorgh
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Van Manen

timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferings
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

T.h. **vakantiehuisje** in **ELSPEET**,
2 tot 5 pers. op een rustig park aan de
bosrand. Tel. 0184 684509 /
06 55942595 na 18.00 uur.

**WAT WEET HET
DUISE VOLK VAN DE
ENIGE TROOST?**

Hun eigen Heidelbergers zijn ze veelal kwijt! Helpt u ons hem weer terug te brengen?

Zie onze website www.svhed.org
voor informatie of bel 0345-58 08 10.
Giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63
4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl
www.klamarsfashion.nl

ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

**De Ds. G.H. Kerstenschool
te Yerseke:**

- is een dorpsschool met 18 groepen, telt zo'n 400 leerlingen waarvan ruim 100 leerlingen in de onderbouw.
- is gesitueerd in een prachtig schoolgebouw en staat in een rustige wijk.
- is te vinden op het volgende adres: Jolstraat 1, 4401 JC, Yerseke.

Het bestuur van de
Ds. G.H. Kerstenschool te Yerseke
zoekt voor de periode van
1 september t/m 31 december een

Enthousiaste kleuterjuf

Bent u:

- geïnteresseerd in het jongere kind, groep 1
- geïnteresseerd in een tijdelijke baan voor 3 à 4 dagen

Hebt u:

- zin om in een enthousiast team aan de slag te gaan met ervaren collega's naast je

Vindt u:

- de boodschap van Gods Woord de kern van het onderwijs

Behoort u tot:

- de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland)

Stuur dan vóór D.V. 6 juni een sollicitatiebrief (voorzien van een recent C.V.)

T.a.v. dhr. E.J. de Korte
Postbus 104, 4400 AC Yerseke
U kunt uw sollicitatie ook mailen: info@ghkerstenschool.nl

Heeft u vragen, wilt u aanvullende informatie ontvangen of wilt u een bezoek brengen aan onze school?
Neem dan contact op met:
dhr. E.J. de Korte (0113-571678 of 06-53508853)

Ds. G.H. Kerstenschool

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08

info@praktijkdenuijl.nl

Gespreklocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

kina
begrafenisverzekering

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagrati.nl

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJssel
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 13,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 26,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Geef voor
€3,50 een
Bijbel

Veel mensen zijn nog niet bereikt onder de minderbeden in China

Uw gift online via onze website
www.bonisa.nl of op rekening:
NL59 INGB 0003 1555 32

Bonisa
ZENDING

Doorgeven van het Woord!

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon TEGELOUTLET veel keuze, vanaf € 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels Meer dan duizend soorten Vakkundig advies en gelegd Vloerverwarming Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

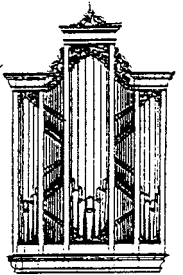
Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Studeer je in **Gouda** of **Leiden** en zoek je woonruimte? Dan is dit je kans! Per direct **mooie en ruime kamers** te huur in Boskoop.
€ 175/mnd all-in.
Inlichtingen: 06-28901944 of studentenkamer@kliksafe.nl

Orgelmakerij
Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Te huur: 1 à 2 pers. huisje in buitengebied. v.a. 1 aug. Kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl of bel voor info: 06-53933283.

Te huur mooie kamer met balkon in Wekerom (nabij Ede), voor CHE student, v.a. aug. 2015, € 210,- all-in. Tel. 06-57633975.

H Heijkop
Houtsnijwerk

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Tollenaar
BEGRAFENISVERZORGING

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure: 'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende offerte aan.

Wij verzorgen alleen begravenissen

www.bvtollenaar.nl

THEMA-AVOND
DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

D.V. 29 mei 2015
Aanvang: 17.00 uur

Ger. Gem. Woerden
Oudelandseweg 50

Am Yisrael Chai! Leven voor het Joodse volk!

- **Lezing 1: ds. P. Morris** (Christian Witness to Israel): Overwegingen na 30 jaar ervaring onder het Joodse volk
- **Lezing 2: ds. C.J. Meuse:** Overwegingen na 20 jaar ervaring onder het Joodse volk
- **Forumdiscussie**
- **Introductie vertaling boek** 'Jewish Themes in the New Testament'

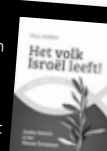

Het uitgebreide programma is te vinden op onze website: www.dep-israel.nl

Opgave vooraf is gewenst. Dit kan via www.dep-israel.nl/nieuws of tel. **0348-489929**
Kosten voor deelname inclusief broodmaaltijd: € 7,50 (studenten betalen: € 5,-)
Deelname exclusief broodmaaltijd: € 5,-

U/jij wordt van harte uitgenodigd voor onze thema-avond!

Primeur
Het boek van ds. Morris is tijdens de thema-avond voor het eerst te koop

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN